

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 3.2.2004
KOM(2004) 72 endelig

KOMMISSIONENS MEDDELELSE

**om gennemførelse af en forberedende foranstaltning til fremme af Europas industrielle
potentiale på området sikkerhedsforskning
Mod et program til fremme af Europas sikkerhed ved forskning og teknologi**

Indledning

Europa er trådt ind i en ny fase af sin historie præget af en betydelig politisk, demografisk, social og økonomisk udvikling. EU-25 står nu over for at skulle tilpasse og udvikle sig i dette udfordrende miljø med EU's grundlæggende værdier og mål som grundlag.

Sikkerheden er en global udfordring, der er blevet bragt i forgrunden på grund af forskellige begivenheder for nylig og som følge af de sociale forandringer ude i verden. Europa må investere i en "sikkerhedskultur", der udnytter "sikkerhedsindustriens" og forskningsmiljøets samlede og forholdsvis uudnyttede kræfter til at finde effektive og nyskabende løsninger på bestående og kommende sikkerhedsproblemer.

Kommissionen er nu efter opfordring fra Europa-Parlamentet, Rådet og relevante fagkredse¹ ved at igangsætte en forberedende foranstaltning² inden for sikkerhedsforskning med henblik på at få udarbejdet et fuldstændigt program fra 2007.

Denne meddelelses mål er at forklare, hvorfor en fællesskabsforanstaltning skal sættes i gang nu, og at redegøre for, hvilke typer spørgsmål der skal tages op i den første fase (den forberedende foranstaltning), og hvilke procedurer der skal benyttes (arbejdsprogram og regler for deltagelse).

Den forberedende foranstaltning er derfor Kommissionens bidrag til EU's bredere dagsorden med henblik på at imødegå de udfordringer og trusler, som Europa står overfor, og som bl.a. omhandles i den sikkerhedsstrategi for Europa, der blev tiltrådt på Det Europæiske Råds møde i december 2003. Den skal supplere de foranstaltninger og de tiltag, som medlemsstaterne og de øvrige EU-institutioner gennemfører i øjeblikket. Den forberedende foranstaltning fokuserer på udarbejdelsen af et forskningsprogram for øget sikkerhed, og der bliver taget hensyn til de beslutninger, der skal træffes i Rådet og på statskonferencen om et agentur for udvikling af, forskning i og erhvervelse af forsvarsmateriel med henblik på forbedring af forsvarsevnen.

Udfordringerne for EU

Sikkerheden er et aspekt, der er under konstant udvikling, og som indebærer mange udfordringer for EU-25 med virkninger på en lang række bestående og nye EU-politikker³, på borgernes tankesæt, herunder bekymringen for, hvorledes de beskytter sig mod truslen fra terrorismen, og på tilpasningen af styringsstrukturerne, så de bliver effektive i behandlingen af disse spørgsmål.

¹ Europa-Parlamentet: Beslutning 172 (april 2002), Formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds forårsmøde i Bruxelles (21. marts 2003), Konklusionerne af Det Europæiske Råds møde om konkurrenceevnen (13. maj 2003), konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki (20. -21. juni 2003), Star 21 (Strategic Aerospace Review for the 21st century).

² Formålet med forberedende foranstaltninger, der er baseret på artikel 49, stk. 2, litra b) i finansforordningen (1605/2002) og artikel 32, stk. 2, i gennemførelsesbestemmelserne dertil (2342/2002), er at forberede forslag med henblik på vedtagelse af kommende fællesskabsaktioner.

³ Disse politikker omfatter konkurrenceevne (COM(2003) 704), transport, miljø, energi, sundhed, forbrugerbeskyttelse, finans, handel, rumfart og telekom samt den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP). Relevant er også politikken for retlige og indre anliggender.

I sikkerhedsstrategien for Europa, "*Et sikkert Europa i en bedre verden*" fremlagt af generalsekretæren/Den høje Repræsentant på Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki i juni 2003 og tiltrådt af Det Europæiske Råd i december 2003, blev der kort redegjort for de globale udfordringer og største trusler. EU bliver nu som følge af disse udfordringer nød til at udvikle og opretholde en kapacitet til at tage sig af de sikkerhedsrelaterede spørgsmål, der er af fælles interesse for EU's borgere og for EU som helhed⁴. I skitsen foreslås tre strategiske mål for EU:

- i. *Fjernelse af truslerne*: EU må bruge et udvalg af instrumenter for at fjerne de løbende trusler, som udgår fra terrorisme, spredningen af masseødelæggelsesvåben, sammenbrudte stater, regionale konflikter og organiseret kriminalitet.
- ii. *Sikkerheden i vore nabolande*: udvidelsesprocessen vil medføre, at EU-området øges med 34%, og at EU-25 får direkte grænser til mindre stabile regioner. EU må sikre et konsistent højt sikkerhedsniveau i hele sit nye og mere varierede område.
- iii. *En international orden baseret på effektive multilaterale forbindelser*: En verden, hvor både risici, markeder, medier, sikkerhed og velstand er globaliserede, er stærkt afhængig af multilateralt samarbejde. Intet enkelt europæisk land kan alene løse de nuværende eller kommende omfattende og komplekse sikkerhedsproblemer, og vil heller ikke kunne det i fremtiden.

Hvis disse ambitioner skal opfyldes, må EU disponere over teknologisk stærkt avancerede instrumenter, der kan foregribe nye trusler mod sikkerheden, og som fjerner disse trusler på en måde, der tjener dets interesser og respekterer dets værdier.

Europa har forholdsvis stor komparativ teknologisk styrke på mange områder (herunder teknologier med dobbelt anvendelse) og inden for mere specifikt sikkerhedsrelaterede områder, men der er:

- i. en betydelig overlapning og fragmentering af strukturer og programmer
- ii. betydelige problemer med sikkerhedssystemernes og –infrastrukturernes interoperabilitet og effektivitet
- iii. et uudnyttet potentiale for gensidig udveksling af ideer og resultater mellem civil og ikke-civil sikkerhedsrelateret forskning
- iv. en erkendt underinvestering i FTU på dette område i forhold til andre dele af verden.

Europa må nu kapitalisere sin styrke ved at beslutte sig for en mere koordineret og kohærent strategi inden for innovationspolitik og forskning. Dette ville bidrage til realiseringen af Barcelona-målene om forsknings- og udviklingsinvesteringer på 3 % af BNP i 2010. Omkostninger ved ikke at handle kan blive uantagelig høj – både politisk og for EU's borgere.

⁴ Den endelige udgave af den europæiske sikkerhedsstrategi blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 12. december 2003 og afstikker grundlaget for udviklingen af en ny europæisk sikkerhedskultur – herunder rammerne for europæisk sikkerhedsrelateret forskning i et udvidet Europa.

I. BEHOV: FÆLLESSKABSFORSKNING OG TEKNOLOGISK UDVIKLING INDEN FOR SIKKERHED

Europa må kunne imødegå mere forskellige, mindre synlige og forudsigelige trusler. Det kræver adfærdssændringer og mere innovative midler at klare komplekse situationer og varetage sikkerheden i bredere forstand ("generel sikkerhed").

Europa må bruge sin teknologiske styrke til at opbygge betydelige ressourcer til benyttelse ved fredsskabende aktioner, humanitær bistand og statsopbygning enten alene eller i internationale alliancer⁵. Dette kræver optimal brug af ressourcerne og udvikling af industriel kapacitet på EU-plan.

I en stadig mere teknologisk verden baseret på viden er avanceret FTU en forudsætning for, at de nye sikkerhedsudfordringer kan tages op. Der kan opnås betydelig værditilvækst og stordriftsfordele inden for sikkerhedsrelateret forskning ved en mere effektiv koordinering og harmonisering af krav til og ved konsistente strategier på EU-plan for aktiviteter, muligheder og kompetencer inden for FTU.

20 års erfaringer med europæiske forskningsprogrammer, der er blevet gennemført på grundlag af "fællesskabsmetoden", har bevist, at samarbejde inden for FTU er effektivt, og at samarbejdsprojekter, der kan koncentrere den faglige indsats, kan føre til fremragende forskningsresultater og give valuta for pengene ved den konkurrence og det samarbejde, de medfører på EU-plan. De aktiviteter, der foreslås for sikkerhedsforskningen i denne meddelelse, skal ikke erstatte medlemsstaternes egen indsats på dette område. Derimod er målet i overensstemmelse med nærhedsprincippet at støtte, udbygge og supplere den, samtidig med at der på EU-plan skabes en kohærent referenceramme. EU-aktiviteterne vil skabe synergi og supplere igangværende FTU og det arbejde, der foregår på forskellige områder i forbindelse med Fællesskabets programmer.

Den forberedende foranstaltning

Formålet med den forberedende foranstaltning er at vurdere, om der er behov for et yderligere fællesskabsinitiativ, der kan supplere og skabe forbindelsen til løbende og kommende mellemstatslige ordninger. Den skal stå åben for alle EU-medlemmer og iværksættes på grundlag af fællesskabsprincipper, ligesom den skal lukke den nuværende afstand mellem den generiske civile forskning (som støttes af EF's rammeprogrammer) og de nationale og mellemstatslige programmer, der tager sigte på indkøb af forsvarsmateriel.

Som noget vigtigt skal den forberedende foranstaltning på EU-plan og baseret på den værditilvækst, der følger af, at der er tale om et europæisk foranstaltning, også vise, hvorledes slutbrugerne, væsentligst bestående af public service-organisationer og især myndigheder, sikkerhedsorganer, NGO'er, industrien og den offentlige sektor i videre forstand, kan tilgodeses.

Budgetmyndigheden har, idet den fulgte Kommissionens forslag, bevilget⁶ 15 mio. EUR⁷ for 2004 til igangsætning af den forberedende foranstaltning "*Fremme af Europas industrielle*

⁵ De såkaldte Petersberg-opgaver er udtrykkeligt indsat i artikel 17 i EU-traktaten og er en integreret del af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP).

⁶ Budgetbeslutning, plenarmøde i december 2003.

potentiale på området sikkerhedsforskning 2004-2006”⁸, der som omhandlet i EF-traktatens artikel 157⁹ har til formål at yde et bidrag til forbedring af sikkerheden for EU’s borgere. Den forberedende foranstaltning er planlagt til at vare tre år med et samlet anslået budget på 65 mio. EUR (hvis budgetmyndigheden godkender det).

Hvis den forberedende fase forløber heldigt, vil der være mulighed for, at Europa-Parlamentet og Rådet kan træffe en afgørelse om et europæisk sikkerhedsforskningsprogram efter 2006 ud fra en vurdering af den optimale EU-værditilvækst og de EU-prioriteringer, der kan opnås med et sådant program. Forberedelsen af et europæisk sikkerhedsforskningsprogram kan officielt indledes med vedtagelse af denne meddelelse og afsluttes ved tilendebringelsen af den forberedende foranstaltning. Retsgrundlaget for programmet kan besluttes og vedtages på grundlag af EF-traktaten under hensyn til udviklingen for så vidt angår den kommende forfatningstraktat, herunder oprettelsen af et agentur for udvikling af, forskning i og erhvervelse af forsvarsmateriel med henblik på forbedring af forsvarsevnen, syvende forskningsrammeprogram og andre relevante forhold.

II. IVÆRKSÆTTELSEN AF DEN FORBERENDE FORANSTALTNING

1. SPØRGSMÅL, DER SKAL UNDERSØGES UNDER DEN FORBEREDENDE FORANSTALTNING

Den forberedende foranstaltning giver mulighed for at identificere og se på kritiske spørgsmål med henblik på at forberede grundlaget for et omfattende europæisk sikkerhedsforskningsprogram fra 2007.

For at iværksætte denne foranstaltning må der på EU-plan gennemføres en række indledende aktiviteter (projekter og støtteaktiviteter), der fastlægges efter en bred høring af medlemsstaterne samt de relevante erhverv og forskningscentre, og som henviser til, supplerer og bygger på bestående FTU-projekter og –undersøgelser, der tidligere har været gennemført på Europæisk, regionalt, nationalt eller mellemstatsligt plan.

Projekternes formål er at påvise, med hvilket potentiale de umiddelbare sikkerhedsudfordringer, som Europa står over for, kan tages op, og at overveje, hvilke tekniske samt kontrakt- og gennemførelsesmæssige emner der skal lægges frem med henblik på det kommende program. Der vil årligt blive finansieret et begrænset antal projekter (mellem 6-8), nemlig

- projekter, der er orienteret efter bestemte opgaver, og som giver håndgribelige resultater inden for udvalgte prioriterede områder i løbet af aktivitetsperioden

⁷ 9 mio. EUR til EU-15 plus 6 mio. EUR til EU-10 skal vedtages som en ændring til budgettet.

⁸ I Kommissionens meddelelse (COM(2003) 113) ”På vej mod en EU-politik med hensyn til forsvarsmateriel” foreslås det at igangsætte en forberedende foranstaltning til avanceret forskning inden for global sikkerhed.

⁹ Artikel 157, stk. 1, 4. led i EF-traktaten: ”fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling”.

- standardforberedende projekter inden for områder vedrørende standarder og internationale systemer, der er interoperative især mellem forsvaret og andre sikkerhedsorganisationer
- projekter til forståelse af menneskelige faktorer samt af sociale og etiske værdier, herunder offentlighedens opfattelse af trusler og sikkerhedsforanstaltninger samt erhvervelse af de nødvendige færdigheder til at klare sådanne situationer.

Støtteaktiviteterne skal beskæftige sig med strukturfragmenteringen i Europa, integrationen af heterogene netværk, forbedring af forståelsen af bestående aktiviteter inden for specifikke områder, socioøkonomiske undersøgelser og markedsanalyser, road-mapping, scenarie-konstruktion, herunder trusselsanalyser og technology foresight exercises. De skal også bidrage til udnyttelse af resultaterne og deres viderebearbejdelse. Et begrænset antal støtteaktiviteter vil blive iværksat ved indkaldelse af forslag og ved udbud. Der bliver især tale om aktiviteter med henblik på følgende:

- fastlæggelse af betingelserne for stimulering af brugergruppens anvendelse af resultaterne, herunder udvikling af interfaces med slutbrugere, især myndigheder og tjenester, sikkerhedsorganer, NGO'er, de relevante erhvervskredse og den offentlige sektor i videre forstand
- sammenkobling af parterne i net, benchmarking af bestående aktiviteter og undersøgelser
- identifikation af teknologier af interesse for kommende europæiske industriinvesteringer
- etablering af en høringsplatform til consensus-building med de relevante involverede parter, på linje med princippet for den europæiske teknologiplatform, der allerede er sat i gang inden for en række områder, f.eks. flyteknisk forskning, og som fik tilslutning fra Det Europæiske Råd¹⁰. Formålet med denne aktivitet er at udvikle visioner og en strategisk agenda på lang sigt vedrørende sikkerhedsrelateret forskning.

2. ARBEJDSPROGRAM OG PROCEDURER FOR DEN FORBEREDENDE FORANSTALTNING

Dette afsnit indeholder arbejdsprogrammet og procedurerne for den forberedende foranstaltning. Der skal offentliggøres en indkaldelse af forslag omkring udgangen af marts 2004. Udvælgelsen af projekterne og underskrivelsen af kontrakterne finder sted i anden halvdel af 2004.

Arbejdsprogrammet er opbygget opgaveorienteret. Aktiviteterne er defineret som tværfaglige samarbejdsprojekter med inddragelse af flere medvirkende, og som tilsigter et bredt strategisk perspektiv ved de emner, der tages op, men som fører til håndgribelige resultater, der kan danne grundlaget for det kommende sikkerhedsforskningsprogram.

¹⁰ Formandskabets konklusioner, Det Europæiske Råd, 20. -21. marts 2003.

Aktiviteterne skal stimulere integrationen af en kritisk masse af teknologier, viden og ressourcer med henblik på at finde afprøvede løsninger på specifikke påviste sikkerhedsudfordringer. De skal også undersøge, hvilket miljø der er gunstigt for en højnelse af den europæiske videnskabelige, teknologiske og industrielle kapacitet inden for sikkerhedsrelateret forskning, og skabe de betingelser, der er nødvendige derfor.

Ved aktiviteterne må der tages hensyn til de løbende lovgivningsmæssige initiativer, der tages på EU-plan inden for forskellige områder, f.eks. indre anliggender, beskatning og told, forholdet til tredjelande, transport og energi, landbrug og sundhed, som tager sigte på at støtte teknologier og principper. Beslægtede programmer skal overvejes som supplement til disse aktiviteter, idet unødvendigt dobbeltarbejde må undgås, og det løbende standardiseringsarbejde tages i betragtning.

2.1. AKTIVITETSOMRÅDER

Aktiviteterne bør støtte EU-politikkerne og -initiativerne og være i overensstemmelse med EU's politikker og værdier, idet de specifikt skal tage EU-borgernes væsentligste bekymringer med hensyn til sikkerhed og privatlivets fred op såvel som spørgsmål af fælles interesse for Europa i global sammenhæng. Desuden skal bestemte bredere principper overholdes:

- i. Aktiviteters relevans for målene for den forberedende foranstaltning og deres potentiale til væsentlige og påviselige sikkerhedsforbedringer, der kan videreudvikles inden for den tid, hvor den forberedende foranstaltning løber
- ii. Stimulering af markedsforholdene og innovative mekanismer, der åbner muligheder for, at europæisk industri kan vinde komparative fordele
- iii. Konsortiet skal kunne gennemføre aktiviteterne med held og sikre forvaltningen af den intellektuelle ejendomsret og eventuelt egen behandling af klassificeret information
- iv. Oprettelse af bæredygtige og effektive partnerskaber, netværk og arbejdsmetodologier mellem (offentlige) brugere, industrien og forskningsorganisationer.

Følgende prioriterede opgaver er blevet udpeget efter samråd med medlemsstaternes myndigheder, industrien og en gruppe af fremtrædende personer (sektion III):

- Forbedret situationsiagttagelse
- Optimering af sikkerhed og beskyttelse af netværkssystemer
- Beskyttelse mod terrorisme (herunder bioterrorisme og terrorisme med biologiske, kemiske og andre stoffer)
- Forbedring af krisehåndteringen (herunder evakuering, eftersøgnings- og redningsoperationer, kontrol af aktive aktører og afhjælpning)
- Gennemførelse af interoperabilitet og integrerede systemer til information og kommunikation.

De aktiviteter, der kan støttes i forbindelse med den forberedende foranstaltning, er projekter og støtteaktiviteter, der tager sigte på de anførte prioriteringer. Efter behov og, hvis det er hensigtsmæssigt, samarbejdes der med de europæiske standardiseringsorganer om relevant standardisering. Aktiviteterne udføres ved indkaldelse af forslag og udbud. Denne prioritetsliste foregriber ikke den mulighed, at der kan udvælges yderligere berettigede projekter. Prioriteringen inden for den forberedende foranstaltning revideres hvert år.

2.2 PROJEKTER

A. Forbedring af situationsiagttagelse

Mål: Identifikation af de største trusler for Europa, især ved land- og søgrænserne og for aktiver af generel interesse, ved indsamling af information, fortolkning, integration og videresendelse med henblik på udveksling af efterretninger. Der kan udvikles og demonstreres principper og teknologier med henblik på at forbedre situationsiagttagelsen på passende niveauer.

Relevante emner for projekterne:

- Demonstration af principper, teknologi og kapacitet for systemer til situationsiagttagelse for at øge overvågningen af land- og søgrænserne, især støtteforanstaltninger for de nye landegrænser i EU-25, og aktiver af generel interesse.
- Demonstration af, om opsporingsinstrumenter forsynet med mobile multiple sensorer, der forbedrer muligheden for at lokalisere, identificere og følge mobile aktiver, varer og personer, herunder smart- dokumentation (f.eks. biometri, automatiske chips med positionering) og dataanalyseteknikker (fjernkontrol og -adgang), er hensigtsmæssige og acceptable.

B. Optimering af sikkerhed og beskyttelse af netværkssystemer

Mål: Analysere bestående og fremtidige netværkssystemer, f.eks. kommunikationssystemer, hjælpesystemer, transportfaciliteter eller netværk til (net)handel og -virksomhed, med henblik på brugssikkerhed, sårbarhed og identifikation af forholdet af gensidig afhængighed for at vise, hvorledes sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse mod elektroniske og fysiske trusler kan gennemføres.

Relevante emner for projekterne:

- Udvikling af standardiserede metoder og beslutningsredskaber til vurdering af arten af den potentielle trussel mod kritiske netværksinfrastrukturer og til bedømmelse af hver enkelt strukturs sårbarhed.
- Demonstration af foranstaltninger til øget beskyttelse og sikring af elementer, der er kritiske for offentligheden og private og offentlige infrastrukturer, for at opretholde sikkerheden i et udvidet Europa.
- Udvikling af detektion, forebyggelse og reaktion samt alarmeringsmuligheder for at styrke informations- og kontrolsystemer, med henblik på eventuelt at integrere brugen af rumbaserede aktiver og faste jordbaserede og trådløse jordbaserede systemer.

C. Beskyttelse mod terrorisme (herunder bioterrorisme og terrorisme med biologiske, kemiske og andre stoffer)

Mål: Identificere og prioritere regeringers, organers og offentlige myndigheders materiel- og informationsbehov i forbindelse med bekæmpelse af og beskyttelse mod terrorisme og frembringe teknologiske løsninger på detektion, identifikation, beskyttelse mod og neutralisering af trusler samt begrænsning og fjernelse af truslen fra stoffer, herunder biologiske, kemiske og nukleare samt masseødelæggelsesvåben.

Relevante emner for projekterne:

- Demonstration af effektiv integration af aktive og passive sensorteknikker, der er anvendelige i forbindelse med mange platforme og datakorrelationsteknikker med henblik på detektions- og identifikationssystemer.
- Udvikling af modeller for omfattende spredning over store områder og på mange måder af højrisiko patogene stoffer (kopper, anthrax, *C. botulinum*, *Yersinia pestis*, hæmatopoietisk febvirus, *Francisella tularensis* og genetisk modificerede organismer) med henblik på at udarbejde prøvede modeller til brug for de offentlige myndigheder.
- Demonstration af levedygtigheden af teknologier og protokoller for dekontaminering af personel, faciliteter og udstyr, der har været i berøring med biologiske, kemiske eller andre stoffer.
- Vurdering og identifikation af det udvidede EU's samlede behov for level-4 biosikkerhedslaboratorier for at sikre optimal komplementaritet og udvikling af en effektiv netværksmetodologi.

D. Forbedring af krisehåndteringen (herunder evakuering, eftersøgnings- og redningsoperationer, kontrol af aktive aktører og afhjælpning)

Mål: overveje operative og teknologiske spørgsmål fra tre perspektiver: kriseforebyggelse, operativt beredskab og styring af løbende kriser.

Relevante emner for projekterne:

- Udvikling af fælles instrumenter for informationsstyring og modeller til fremme af en faktisk integrering af forskellige katastrofe- og styringsorganer *bl.a.* med henblik på følgende: organisationsstrukturer, tværorganisatorisk samarbejde og kommunikation, distribuerede arkitekturer og menneskelige faktorer.

E. Gennemførelse af interoperabilitet og integrerede systemer til information og kommunikation

Mål: udvikle og demonstrere principperne for interoperationelle (arvede) informationssystemer inden for sikkerhed, hvorved bestående og nye aktiver sammenkobles i klynger med henblik på at forbedre resultaterne og øge tilpasningsevnen. For at støtte interoperabiliteten må systemleverandørerne inddrage slutbrugerne og anvende standardisering.

Relevante emner for projekterne:

- Udvikle og demonstrere følgende ved hjælp af bestående og potentielle kategorier af brugere: principper og arkitektur for internationalt interoperationelle systemer og standarder, f.eks. i systemer til kontrol og styring samt systemer til udveksling af kommunikation og information. Der bør også lægges vægt på pålidelighed, organisationsaspekter, beskyttelse af fortroligheden og integration af information.

2.3 STØTTEAKTIVITETER

Der planlægges årligt et beskedent antal (højst 10) sådanne støtteaktiviteter om udvalgte emner med fokus på FTU køreplaner, standardisering eller behovsanalyser, udbredelse, netværker og koordination, der er af relevans for nødvendigheden af at forbedre sikkerheden for EU-borgerne og EU-samfundet, f.eks.:

- Scenariosimuleringer til vurdering af trusler og af risikoen for strategiske steder og aktiver
- Identifikation af kritiske områder (sociale, psykologiske, strategiske, informationsmæssige) for at nedsætte risikoen og sårbarheden
- Tekniske og finansielle feasibility-analyser af europæiske sikkerhedsinformationssystemer (herunder brugen af rumbaserede aktiver)
- Overholdelsen af god praksis i forbindelse med undersøgelsesforanstaltninger (materiel og personer) i medlemsstaterne og andre områder, herunder evaluering af den økonomiske rentabilitet (omkostninger og resultater) af aktiviteterne og af systemernes overførselsmuligheder og kapacitet i et udvidet EU
- Udvikling af procedurer og god praksis for på EU-plan at definere nye teknologier og kapaciteter baseret på forskellige offentlige tjenesters behov.

2.4 STYRING

Kommissionens tjenestegrene skal styre og gennemføre den forberedende foranstaltning og alle aktiviteter i forbindelse med programforberedelsen.

Skønt der er klare forskelle i forhold til det løbende 6. rammeprogram, især den opgaveorienterede strategi og reglerne for intellektuelle ejendomsrettigheder og deltagelse, er de velafprøvede procedurer og instrumenter, der i øjeblikket anvendes i Fællesskabets forskningsprogrammer, grundlaget for styringen af de forberedende aktiviteter.

Indkaldelser af forslag og udbud skal offentliggøres i Den europæiske Unions Tidende baseret på et arbejdsprogram, der opstilles efter samråd med deltagerne.

Støttekontrakter baseret på Kommissionens modeller for standardaftaler vedrørende støtte med de elementer, der er relevante og nødvendige for kontrakter under 6. rammeprogram, udarbejdes for projekterne efter de principper, der omhandles i bilaget til denne meddelelse. Der kan indgås en støttekontrakt for støtteemnerne, hvis de er udvalgt efter indkaldelse af forslag, eller en opgavekontrakt, hvis udvælgelsen er foregået efter indkaldelse af bud. Der

bliver lagt særlig vægt på at holde gennemførelsen af den forberedende aktion smidig og enkel for at muliggøre optimal testning af de skitserede principper. Kommissionen vil overholde EU's lovgivning om klassificeret og fortrolig information. Yderligere enkeltheder vedrørende gennemførelsen findes i bilaget til Kommissionens beslutning om gennemførelse af den forberedende foranstaltning om fremme af Europas industrielle potentiale på området sikkerhedsforskning.

2.5 UNDERSØGELSE OG VURDERING

Kommissionen vil regelmæssigt underrette Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne om resultaterne og fremskridtene i forbindelse med den forberedende foranstaltning. Den vil rapportere om følgende:

- Den specifikke teknologiske gennemførelse og andre resultater samt initiativets konsekvenser
- Graden af den kompetencepooling og konsensus, der er opnået om en europæisk strategi for sikkerhedsforskning blandt de vigtigste deltagere
- De kommende behov for sikkerhedsrelateret forskning for at støtte EU's politikker inden for specifikke områder og for at bidrage til at tage den nye sikkerhedsudfordring op i en verden, der er under forandring.

III. LANGSIGTEDE PERSPEKTIVER

For at supplere disse aktiviteter og for at give sikkerhedsforskningen et langsigtet perspektiv er der blevet oprettet en "gruppe af fremtrædende personer" på højt plan under ledelse af Philip Busquin og Erkki Liikanen (medlemmer af Kommissionen med henholdsvis forskning og informationssamfundet som ansvarsområder). I øvrigt deltager cheferne fra industrien og forskningsinstitutter, europæiske politikere på højt niveau, medlemmer af Europa-Parlamentet og observatører fra mellemstatslige institutioner.

Gruppen skal især udarbejde perspektiverne for og foreslå et grundlag for fastsættelsen af de fremtidige krav til EU's FTU på sikkerhedsområdet samt et eventuelt bidrag til overvejelserne om de nye sikkerhedsudfordringer i en verden i forandring.

Gruppen af fremtrædende personer skal forberede en policyorienteret rapport om deres visioner for sikkerhedsforskningen i Europa, der indgår i en meddelelse fra Kommissionen, der skal udsendes i foråret 2004.

IV. KONKLUSION

Denne meddelelse er et svar på gentagne anmodninger til Kommissionen fra Europa-Parlamentet, Rådet og industrien. Den skal især besvare formandskabets konklusioner på Rådets møde om konkurrenceevnen den 13. maj 2003.

Igangsætningen af en forberedende foranstaltning er en rettidig reaktion på den voksende sikkerhedsudfordring, som Europa står over for, jf. bl.a. den for nylig vedtagne sikkerhedsstrategi for Europa. Den forberedende foranstaltning er Kommissionens bidrag til EU's bredere dagsorden med henblik på at imødegå de udfordringer og trusler, som Europa

står overfor. Den skal supplere de foranstaltninger og de tiltag, som medlemsstaterne og de øvrige EU-institutioner gennemfører i øjeblikket på dette område. Den forberedende foranstaltning fokuserer på udarbejdelsen af et forskningsprogram for øget sikkerhed, og der bliver taget hensyn til de beslutninger, der skal træffes i Rådet og på statskonferencen om et agentur for udvikling af, forskning i og erhvervelse af forsvarsmateriel med henblik på forbedring af forsvarsevnen. Den forberedende foranstaltning er også et bidrag til vækstinitiativet (Det Europæiske Råds konklusioner på mødet den 16.-17. oktober 2003), idet den giver mulighed for at styrke det europæiske teknologiske og industrielle potentiale på dette område.

I meddelelsen redegøres der for hovedmålene for den forberedende foranstaltning, og der gives en kort beskrivelse af de første aktioner, som Kommissionen vil igangsætte, og af procedurerne for deres iværksættelse.

Medlemsstaterne, industrien og forskerkredse er i øjeblikket og fortsætter med at være Kommissionens vigtigste partnere under udviklingen af det nye program. Foruden aktionens teknologiske fokus er andre spørgsmål, der vil blive taget op under denne forberedende fase, de socioøkonomiske aspekter, erhvervelsen af viden og skærpelse af offentlighedens agtpågivenhed.

Den forberedende foranstaltning forventes at føre til et program for europæisk sikkerhedsforskning, der kan indledes i 2007. Den erfaring og viden, der er erhvervet i denne fase, vil bidrage til at sikre, at de relevante EU-institutioner får udformet det kommende forskningsprogram optimalt, og at det bliver tildelt passende finansielle ressourcer, samt at det bidrager til, at der på EU-plan fortsat opnås teknologisk fremragende resultater og herved skabes mulighed for, at EU kan fremme freden, sikkerheden og velstanden både i og uden for Europa.